

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA ODKŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz 600. lub jego miejsce
na str. 1.2.3. m. 300, w tekście m. 250
Nekrologi 300 mk. zwyczajnie 150 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

PRENUMERATA WYNOŚI

w Kalfasie miesięcznie 1500 Mk.
Z odnośnieniem do domu 1800 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 2200 Mk.
Zagranicą 4500 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 100 Mk.

№ 271 (7310)

Wtorek, dnia 28 Listopada 1922 r.

Rok XXX

„OAZA”

Początek codziennie:
1-szy seans o godzinie 6. ostatni 9.15 w Sobotę i Niedziele 1-szy seans o g. 4.30 ostatni 9.15

Muzyka znacznie zwiększona
(symfoniczny kwartet)
Przygrywa także podcz. antrak.

Dla młodzieży dozwolone.

Od dnia 27 listopada rb., tylko kilka dni.

Dla młodzieży dozwolone.

Wielki sensacyjny dramat w 6-ciu aktach amerykańskiej wytwórni „Trans-Atlantic” w Nowym-Jorku p. t.

„POTOP” Eddie Polo

W roli
główniej nie-
zwyciężony
siłacz ame-
rykański

Obraz ten z wielkim powodzeniem był demonstrowany w kinie „Apollo” w Warszawie.

Dr. P. KLINGER

SPECIALISTA

chorób wenerycznych i skórnych

. (analizy krwi na syfilis) . 1402

przyjmuje codziennie: od 9—10 i od 4—7,
w niedziele i święta od 11—1. Towarowa 3, 1 p.

LABORATORJUM

CHEMICZNO - BAKTERJOLOGICZNE

D-ra med. S. WAŁCHOWICZOWEJ

z Radomia, przeniesione do Kalisza Al. Józefiny № 13, II piętro

WYKONYWA wszelkie analizy w zakres
diagnostyki lekarskiej wchodzące (analizy
krewi na syfilis i inne). Czynne codziennie
od 9—1 i od 3—6.

Z chorób wewnętrznych i dziecięcych przy-
jęcia między 4—7 po południu.

O Polskę walutę na Śląsku

KATOWICE. Na skutek depechy ministra skarbu, że do wypowiedzenia konwencji genewskiej w sprawie marki niemieckiej, potrzebna jest rządowi polskiemu uchwała plenum sejmiku śląskiego, a nie wystarcza uchwała komisji walutowej. Marszałek Wolny zwoła nadzwyczajne posiedzenie sejmiku śląskiego na poniedziałek, dnia 27-go bm.

Na porządku dziennym znajdować się będzie tylko wniosek rządowy w sprawie wprowadzenia marki polskiej.

Jak ukonstytuuje się Prawica

WARSZAWA. Wczoraj w sejmie odbyło się zebranie grupy p. Dubanowicza tj. Chrześc. nar. stron. lud. Do grupy tej wejdą, jak się okazuje, posłowie z chrześcijańskiego stronnictwa rolniczego w Poznańskim oraz paru t. zw. podolaków, to jest grupy wielkich posiadaczy ziemskich w Galicji Wschodniej. Grupa cała liczyć będzie około 20 posłów.

Chrześcijańska demokracja liczy, że będzie miała 40 posłów, reszta zaś to znaczy około 103 posłów, stanowić będzie związek ludowo-narodowy. Ten ostatni odbył też wczoraj zebranie organizacyjne, na którym postanowiono między innymi, że narazie reprezentować klub nazewnątr będzie dawne przydzium frakcji następującym składzie: pp. Stanisław Głabiński, St. Grabski, Marjan Seyda i Zamorki oraz nowoobрани senator p. Zdanowski.

Nowy sułtan

KONSTANTYNOPOL. Odbyło się tu uroczyste objęcie władzy przez nowego sułtana w obecności członków rodziny sułtańskiej, dygnitarzy dworu oraz wysokich funkcjonariuszy.

Obrady zarządu P. S. L.

WARSZAWA. W dalszym ciągu obradował zarząd główny PSL.

Omawiano szereg spraw, związanych z określeniem programu i taktyki PSL w uowym sejmie. Nie rozpatrywano zupełnie spraw podziału mandatów. Postanowiono wejść w kontakt informacyjny z klubami sejmowymi. Z dyskusji, przeprowadzonej na posiedzeniu wynika, że kandydatem PSL na prezydenta Rzeczypospolitej jest obecny Naczelnik Państwa Józef Piłsudski.

Trzęsienie ziemi na Węgrzech

BUDAPESZT. W Pięćkościolach i Kapowar odczuto godz. 4 rano trzęsienie ziemi, idące w kierunku zachodnim. Huk podziemny słychać było także w południowej części komitatów Polna i Bareneya oraz w okolicy Baya.

Paderewski.

PARYŻ. „Chicago Tribune” donosi z Nowego Yorku, że Paderewski rozpocznie nanowo jako pianista publiczne występy.

Dziennik podaje również, że Paderewski

spotkał się z Clemenceau, przyczem spotkanie miało momenty wzruszające. Obaj mężowie przypomnieli sobie chwile z okresu konferencji w Wersalu, poczem Paderewski wykonał w obecności Clemenceau impromptu Szuberta.

Rosjanin Serebiennikow hospitantem Ch. Zw. J. N.

WARSZAWA. „Ekspress” podaje, że poseł Serebiennikow, który wyszedł z listy mniejszości narodowych zgłosił się jako hospitant do klubu Ch. Zw. J. N.

Katastrofa kolejowa

WARSZAWA 27. W sobotę o godz. 6 i pół zrana, pociąg towarowy Nr. 1061, który wyszedł ze st. Warszawa-Praga w kierunku Białogostoku, najechał na przejeździe Nr. 1 przy ul. Radzyńskiej na pociąg mareckiej kolejki wązkotorowej.

Wskutek niedbalstwa starszego zwrotniczego, Franciszka Górskiego i zwrotniczego, pociągu Józefa Moskwika, pociąg towarowy uderzył w trzeci od końca wagon kolejki mareckiej. Starcie miało następstwa fatalne, gdyż doszczętnie zniszczono 3 wagony kolejki wązkotorowej i uszkodzono silnie parowóz szerokotorowy Nr. 4451 G. 7.

Ofiary starcia rekrutują się z pośród dojeżdżających do Warszawy rzesz robotniczych. Ogółem rannych jest osób 33 i jedna zabita.

S. p. Wacław Iwaszkiewicz

WARSZAWA 26. W sobotę, o godz. 10-ej wiecz., w szpitalu Ujazdowskim zakończył życie jen. dywizji Wacław Iwaszkiewicz.

Urodzony d. 25 sierpnia 1871 r. w Omsku na Syberji jako syn zesłańca, po ukończeniu korpusu kadetów i wojskowej szkoły pawłowskiej w Petersburgu, w r. 1897 przydzielony był do Kiachty, do wschodnio-syberyjskiego batalionu linjowego. Bierze czynny udział w wojnie rosyjsko-japońskiej. Wojna światowa 1914—1920 zastaje go w stopniu pułkownika. W roku 1915 już—jako generał—zostaje dowódcą brygady, w 1916 komendantem I korpusu polskiego go, jen. Iwaszkiewicz na czele garstki polskich bohaterów przediera się poprzez zwarte falangi czerwonej armji z Jelni do Bobrujska. Ten przemarsz stanowić będzie jedną z najchlubniejszych kart męstwa żołnierza polskiego. W korpusie obejmuje dowództwo III-ej dywizji.

Po odzyskaniu przez Polskę samodzielnego bytu państwowego, jen. Iwaszkiewicz w r. 1918 otrzymuje dowództwo kieleckiego okręgu organizuje obronę kresów białoruskich, stając na czele dywizji litewsko-białoruskiej.

Gdy hordy ukraińskie zaatakowały Wschodnią Małopolskę, generał Iwaszkiewicz śpieszy na odsiecz Lwowa, wyzwając miasto nowej chwałą przysparzając orężowi polskiemu.

W 1918 r. obejmuje generał dowództwo VI armji, a potem frontu południowego. W sierpniu 1920 r. zostaje dowódcą okręgu jeneralnego warszawskiego.

Niniejszym podaję do wiadomości Sz. obywatelom ziemskim, że

artystyczne trio

pod kierunkiem JAGUDINA przyjmuje zamówienia na wyjazd na bale.

Adr.: Al. Józefiny 13, II piętro na prawo.

3165

TELEGRAMY.

Gróżna sytuacja

LONDYN. Podczas debaty w izbie gmin oświadczył lord Grey, że bardzo groźnie zapowiada się obecna sytuacja na Bliskim Wschodzie gdzie przewidywana jest konsolidacja bloku turecko-rosyjsko-niemieckiego. Przeciwno tej konsolidacji aljanci muszą utworzyć front jednolity jeżeli chcą uniknąć katastrofy. Należy jednak się spodziewać, że solidarność aljantów wytworzy w Europie pomyślną sytuację. Lord Salisbury oświadczył, że pierwszym zadaniem obecnego rządu jest poparcie polityki Curzona, zmierzającej do usunięcia różnic między aljantami. Musimy w Lozannie zająć silne stanowisko i stworzyć na Wschodzie trwałe stosunki.

Jest kawalerem wszystkich orderów bojowych nietylko polskich ale i zagranicznych, ostatnio nagrodzony najwyższym dotychczas w Polsce odznaczeniem bojowym, krzyżem „Virtuti Militari“ kl. II.

Katonowie.

Głos z za grobu.

W tece pośmiertnej pierwszego redaktora „Kaliszanina“ ś. p. Adama Chodyńskiego znalazł się artykuł przygotowany do druku, po pierwszej nagance na „Gazetę Kaliską“ w roku 1900-ym, artykuł ten wydrukowany został w Nr. 2000-ym w r. 1903-im. Ponieważ sprawa poruszona przez ś. p. Chodyńskiego jest i dzisiaj aktualna, pozwalamy sobie powtórzyć go w całości.

Biedna ta prowincja ma tytu opiekunów, tytu nauczycieli, że nie wie często za czyjem iść zdaniem, kogo słuchać, komu dogodzić. Ten chwali w niej to, co gani inny, ów napomina, żeby to robić, przeciw czemu znów drugi stawia zakaz pionurujący. Są to wszystkie lekarze, którzy przepisują recepty, niewidząc chorego, a ów niby chory częstokroć zdrowszy od swoich medyków, gdyby miał własnego zdania, własnej woli i odwagi cywilnej, w obec owych rad i napomnień najzwyczajiej sprzeczyć z sobą, mógłby popaść w rzeczywistość niemoc, a nawet i obłąd. Żyjącym w wielkim mieście, zdaje się, że otrzymali przywilej karcenia prowincji, że stojąc pod chorągwią a raczej wiechłą swej dyktatorskiej zarozumiałości, władni są biczem ironji i szyderstwa smagać żyjących gdzieś tam w dali, a pracujących bez przydomku doktorów lub chirurgów filozofji. Są pisma, stale w każdym numerze przesycone, względem innych takim jadem i złośliwością, że wzięwszy je do ręki, bez czytania można być pewnym, że napotkamy w nich szarpnięcie tego lub owego, ośmieszenie dążności uczciwych, a przez owych dyktatorów zdala ferujących swe wyroki, niezrozumiałych: że chęć popierania czegoś lub kogoś, nie z interesów osobistych, lecz z pobudek wyższych i zadania swego wynikająca, będzie tam niewątpliwie stawiona pod pregiery i wypożyczona złośliwie. Nieraz owym wielkim kapłanem krytyki, luminarzem (jak im się zdaje) wiedzy i mądrości wszelakiej dopomagają, poddając materiał, baszybuzuki piórkowi, gdzieś tam z za gór i wód usiłujący płytki swój rozum i teże wartości zdanie, narzucać innym i per fas et nefas zdobywać sobie rozgłos i pozycję jakoby kierowników miejscowej opinii publicznej. Wzruszyć trzeba z litości ramionami nad tą lichotą umysłową, czepiającą się do wszystkiego i wszystkich; bez posiadania odpowiedniej nauki udająca, że innych uczy, pozująca na działacza, trzy mającego zle na uwięzi i na pionera, wykopujące go z nieznanego głębin dobrze cenne przynioły ludzkie. Tamci z miast wielkich to wiecy Katonowie, ci z małych—Katonki, a choć wszyscy nie z Tusculum, to przecież razem wołają: de-leuda!

Dziwny zaprawdę system nauczania i poprawiania piórem maczanem w żółci, sarkazmie i

zarozumiałości. Taki mistrz rozkazuje, a wszyscy powinni słuchać z pokorą tego, co wypowie magister, chłoszczący prowincję, na której przecież nie bywa tyle rzeczy godnych ostrej różgi, co w większych zbiorowiskach ludzkich, z których te gromy Jowiszowe wypadają na dalekich i maluczkich; na owych drobnych, co starają się poprawić zle między sobą, bez rozmazywania go po świecie, a tem samem bez gorszenia i przez nietakt jednostek spowodowania wstydu na niewinny ogół. Z tego, jakby powiedział niegdyś ś. p. Soter Rozmiar Rozbicki „taki sens się wywodzi, że się kawą cukrem słodzi“, czyli że jak człowiek rozumny winien korzystać z czynionych mu uwag i wskazówek, tak wzajem czyniących mu takowe winien je podawać nie w dawkach goryczą i żółcią, ale przyzwoitością zaprawionych; wreszcie to nie zawadzi przytoczyć, że poprawiający usterki innych, przede wszystkim mają obowiązek poprawienia własnych; tak radzili dawni autorowie, a radzili uczciwie i mądrze.

Otwarcie Parlamentu Polskiego.

Jak wiadomo nowa kadencja parlamentarna rozpoczyna się we wtorek, dnia 28 bm.

O godzinie 10 rano odbędzie się w katedrze św. Jana solenne nabożeństwo na intencję pomyślnych prac nowoobranego Izby prawodawczej.

Tegoż dnia o godz. 12 m. 15 po południu nastąpi otwarcie nowego sejmiku przez Naczelnika Państwa, który wezwie najstarszego wiekiem posła do zajęcia fotelu marszałkowskiego, a dwóch najmłodszych posłów do trzymania pióra. Dotychczas jeszcze nie ustalono, kto jest senjorem sejmiku, najmłodszymi zaś posłami okażą się prawdopodobnie: panna Helena Stejska, posłanka ze Śląska (Ch. J. N.) oraz posłujący już powtórnie p. A. S. Niedbalski (P.S.L.).

Po ukonstytuowaniu tymczasowego prezydium posłów złoży uroczyste ślubowanie, według tekstu przewidzianego w konstytucji. Następny punkt porządku dziennego zapowiada przyjęcie tymczasowego regulaminu obrad, stosowanego już w poprzednim sejmiku wreszcie ustalenie porządku dziennego następnego posiedzenia, które prawdopodobnie odbędzie się we czwartek. Dokonany na niem zostanie wybór prezydium stałego, a przynajmniej marszałka sejmiku.

Również 28 bm. o godz. 4 i pół popołudniu nastąpi otwarcie przez Naczelnika Państwa senatu. Porządek dzienny identyczny: 1) powołanie tymczasowego prezydium, 2) złożenie ślubowania przez senatorów, 3) przyjęcie tymczasowego regulaminu obrad, 4) ustalenie porządku dziennego następnego posiedzenia senatu.

Nie ulega wątpliwości że senjorem senatu jest Bolesław Limanowski on też będzie przewodniczył pierwszym obradom.

KRONIKA.

MILJONOWKA—Nr. 4,583,980.

Numer powyższy wyjęto z koła w sobotnim losowaniu 4 proc. państwowej pożyczki premjowej.

Numer ten sprzedany był przez łódzką izbę skarbową.

WYKONANIE USTAWY O MONOPOLU TYTONIOWYM.

Z dniem 20 listopada r. b. weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu w sprawie wykonania ustawy z dn. 1 czerwca rb. o monopolu tytoniowym w dalszym okresie przejściowym. Tekst rozporządzenia ogłoszono w Nr. 100-ym „Dziennika Ustaw“.

PODATEK DOCHODY OD UPOSAZEN SŁUŻBOWYCH.

Ministerstwo skarbu wydało okólnik, w którym poleca do końca roku bieżącego obliczać i płać podatek dochodowy od uposażeń służbowych, podług wysokości pensji, otrzymanych we wrześniu rb. Znaczący to, że podwyżki październikowe i listopadowe z r. b. nie powinny być wliczane do sum podlegających obciążeniu podatkiem dochodowym w grudniu.

LISTA KANDYDATÓW NA OTRZYMANIE ZIEMI NA KRESACH.

Ministerstwo spraw wojskowych przystępuje do układu listy kandydatów na otrzymanie ziemi na kresach w roku 1923.

W kolejce wiosennej 1923 r. mogą uzyskać zatwierdzenie wyłącznie zdemobilizowani, dekarowani lub ranni w wojsku polskim rolnicy, przeważnie tylko żonaci, wyjeżdżający osobiście na kresy, a przy rocznikach młodszych od 1899 w górę wraz z członkami rodziny. Przeciętna wielkość udziału wynosi od 8 do 25 hektarów (od 15 do 45 mórg), zależnie od jakości ziemi.

ZIMA ZBLIŻA SIĘ DO NAS. W noc z soboty na niedzielę mieliśmy zadymką z dużymi opadami śniegu, przez całą zaś niedzielę szaloną wichurę, która łamała gałęzie u drzew.

ZABAWY TANECZNE w zeszłą sobotę oprócz Tow. Wiośl. urządziły: „Resursa Obywatelska“, „Restauracja hotelu Europa“, chór ewangelicki u p. Szauba i towarzystwo żydowskie im. „Elizy Orzeszkowej“ w sali Tow. Muzycznego.

WIECZOR TANCUJĄCY — RAUT W TOW. WIOSLARSKIM.

W ubiegłą sobotę, jako ostatnia przed adwentem odbył się w klubie zimowym wieczór tańczący w połączeniu z rautem, urządzony przez Zarząd Tow. wspólnie z niedawno zorganizowanym Kołem Młodzieży Sportowej. Wieczór ten, możemy powiedzieć udał się wspaniale. Około 150 osób, przeważnie młodszej generacji zebrało się na sali prześlicznie udekorowanej emblematami wiosłarskimi i tańczyło do rana. Około godziny 11-ej wieczorem przerwano tańce i rozpoczął się na scenie koncertik złożony z kilku, ale nadzwyczaj doborowych numerów.

Jako „conferencier“ wystąpił p. Władysław

Maurice Lewel.

HORTENSJA.

Gdy po długiej rozmowie pani i służąca doszły wreszcie do porozumienia w sprawie miesięcznej pensji, wychodni, prania, prasowania i czyszczenia miedz, gdy omówiły tysiąc drobniactw, o których dobra gospodyni powinna pamiętać, pan Lecru rzekł: Przyjmę pannę do służby przedtem jednak musimy się porozumieć z moim mężem gdyż mamy zwyczaj radzić się wzajemnie przed postanowieniem czegoś. W każdym razie dziś wieczorem otrzyma panna odpowiedź.

Odprowadziła kandydatkę na korytarz poczem otworzyła drzwi do pokoju męża i zawołała:

Alfredzie! Pozwól na chwilę!

Gdy wszedł zaczęła mu opowiadać.

Służąca którą przysłał mi z kantoru, nie jest już pierwszej młodości nie jest równie stara, nie jest ona piękna, lecz i nie specjalnie brzydka, wyraz twarzy ma dość miły, i otwarty. Powiedziałam jej że wychodnie będzie miała tylko dwa razy w miesiącu, i to niezawsze gdyż w niedziele zwykle mijamy gości; pokazałam jej całe mieszkanie i posadzkę, które codziennie u nas się froteruje; wszystko to zupełnie jej nie zraziło.

To doskonale!

Jedna rzecz tylko mnie trapi.

Posiada ona tylko jedno jedyne świadectwo. Muszę przyznać, że jest ono wymienione i wydane po czternastu latach służby.

Więc?...

Więc, gdy zapytałam, dlaczego odeszła, zmieszkała się silnie i dała mi niejasną odpowiedź. To ciekawe, dlaczego gdy byli z niej zadowoleni, po czternastu latach zmienia miejsce... Prawda?

Rzeczywiście. Musisz iść do jej dawniejszego chlebodawcy aby dowiedzieć się prawdy. Bądź tylko zreczny i mądry, gdyż ludzie często nie chcą udzielać informacji.

Par Lecru zrobił kwaśną minę.

Czuł wstręt do tego rodzaju wywiadów i powiedział to żonie, pan Lecru twierdziła, że w tym wypadku muszę się poświęcić, gdyż nie wypada, aby kobieta chodziła do mieszkań starego kawalera.

Oczywiście, oczywiście wzdychał zrezygnowany. Znasz jego nazwisko i adres?

Pan Pedelat, ulica Fromentin 1. 17.

Zastanowił się.

Pedelat, Pedelat? Miałem znajomego, który się tak nazywał, ale to trzydzieści lat temu...

No, widzisz to pewno ten sam.

Perspektywa ujrzenia towarzysza młodości zachęcała go do tej wyprawy. Powrócił w wymienionym humorze i z ożywieniem opowiadał żonie.

Nie jest to mój przyjaciel wprawdzie, ale pochodzi z tej samej rodziny. Powołałem się więc na przyjaźń łączącą mnie z jego kuzynem i dzięki temu zdobyłem informacje, których z początku nie

chciał mi udzielić. Dałem jej przecież świadectwo mówiąc i nie więcej nie mam do powiedzenia. Wiadę że jest on człowiekiem stanowczym i surowym. Zaczęłam wywoływać wspomnienia z dawnych lat, zaciekawił się i rozgadał. Otóż ta służąca, Hortensja jest bardzo uczciwa, pracowita czysta szyje (pokazał mi obrus, pięknie przez nią wyhaftowany), niktęgo u siebie nie przyjmuje ma tylko jedną wadę a mianowicie: zły charakter.

Uważam, że dla nas służąca taka jest doskonałym nabytkiem, a ta jej wada musi być wymyślnym pana Pedelata, który pewno jest wścibki, że od niego odeszła. Smieszne, że dopiero po czternastu latach zauważył że ma ona zły charakter. Nie uważasz że mam rację?

Być może, mruknął pan Lecru, z zasady przyznający żonie słusność.

Zaraz do niej napiszę, zadecydowała.

Natychmiast po wysłaniu listu zaczęła żalować zbyt szybkiej decyzji, znając jednakowoż niesłowność służących, co z dziesięć razy odczuła na własnej skórze liczyła że Hortensja nie przyjdzie. Tymczasem nazajutrz punktualnie z ósmej rano stawiała się wraz z dużym kufrem w mieszkaniu państwa Lecru.

Pani domu natychmiast wyznaczyła jej robotę. Oto fartuch, szcotka, ścierka proszę zacząć od sprzątania, jadalni.

Hortensja postawiła w kącie parasol, zdjęła płaszcz, kapelusz, przypasała fartuch wzięła szciotkę i zabrał się do pracy. Pod pretekstem udzielenia jej wskazówek pani Lecru przyglądała się ro-

Kolabiński, otwierając raut b. dowcipnem przemówieniem. Następnie kilka pieśni odśpiewał p. Finowicki swym pięknym i metalicznym baritonem. Trzy siostry panny Kubickie zaprezentowały się jako utalentowane śpiewaczki i pianistka. Prawdziwą niespodzianką był młodyolog p. Biskupskiego, który „Jankla Trejlowicza adwokata prywatnego“ wykonał bez szarży, wykazując duże zdolności artystyczne, za co mu dziękowano oklaskami.

W zabawie tej podkreślić należy niezwykle porządek jaki panował na sali, wielką uprzejmość gospodarzy z pp. Kosmalskim, Chalupskim i Radajewskim na czele. Wodzirejem był p. Knychalski. Wogóle zabawa sobotnia przypominała lepsze czasy z przed wojny nie pod wzgl. zbytku, lecz szczerze i nieprzymuszony zabawy. Jak słyszeliśmy Tow. Wioślarskie urządzić będzie co dwa tygodnie wieczorki rodzinne z koncertami w adwencie i poście i tańcami w karnawale.

ZAKAZ WYWOZU.

Wobec tendencyjnie rozsiewanych pogłosek o zmianie wywozowej polityki rządu, nadzwyczajny komisarz do walki z drożyzną komunikuje że wywóz zbóż chlebowych, mąki itd., w dalszym ciągu nie jest dozwolony; że przed wiosną roku przyszłego rewizja tego zakazu nie będzie rozważana.

NA PODUPADŁYCH ZIEMIACH.

Czytamy w „Kur. Łódz.“
Julja Jaszińska z Łęczycy składa 34 mk., 56 fen. (wyraźnie trzydzieści cztery marki 56 fen.) otrzymane za pośrednictwem p. Fijałkowskiej z Osławowic od zarządu Łęczyckiego kółka Ziemianek, tytułem uregulowania należności rubli 16. za dostarczone rośliny w 1915 roku.

MILJARDOWY SPADEK.

Pomorzanin „donosi:
Pewien żołnierz z powiatowej komendy uzupełnień w Kościerzynie odziedziczył 70,000 dolarów amerykańskich co wynosi 1,120,000,000 marek pols.

ROCZNIKA STRAZACKA.

W niedzielę, 26 bm., Straż Ogniowa Kaliska, obchodziła 58-nią rocznicę swego istnienia o godz. 9 rano odbyła się w kościele św. Mikołaja na intencję Straży Msza św., w czasie której przygrywała orkiestra strażacka. Po nabożeństwie strażacy na czele ze zstardarem swoim udali się do sali strażackiej gdzie pierwszy przemówił komendant p. F. Karśnicki oddając cześć i hołd założycielowi Straży i jej pierwszemu komendantowi s. p. Robertowi Puschowi, przy czym orkiestra odegrała marsza żałobnego, następnie przemawiali prezes Zarządu p. L. Dziewulski i honorowi dożywotni prezes Straży p. B. Bukowiński, życząc tej pożytecznej instytucji dalszego rozwoju na użytek miasta i mieszkańców. Na tem zakończył się obchód rocznicy.

Z POEKI KSIEGARSKIEJ.

Opuściła prasę drukarską „Wizja teatralna“ ostatniego tysiąclecia „Turniej Poetów“, pióro Radosława Krajewskiego. Skład główny w księgarni Gebethnera i Wolfa w Warszawie. Cena 3,000 marek.

ILLUSTRACJA POLSKA.

Dnia 25 listopada ukaże się nowy numer „Ilustracji Polskiej“ zawierający portret Mussoliniego, Opis działalności Faszyzmu i dużą fotografię z pierwszego posiedzenia nowego gabinetu włoskiego. Nieco o ekscesarzu Wilhelmie (1 duża rycina). Dalszy

ciąg powieści Reymonta „Osadzona“. Krytykę „Cyda“ wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie (3 ryciny). Opis wycieczki pierwszej podoficerskiej szkoły piechoty (z 4 rycinami). Obchód w rocznicę zawieszenia broni w Paryżu (z 2 rycinami). Fotografie zwróconych przez bolszewików polskich armat z 17 wieku. Notatkę z wycieczki krajoznawczej (z 2 rycinami). Opis i fotografie dwóch katastrof na łądzie i morzu. Ogłoszenia.

O CZEM NALEŻY PAMIĘTAC?

Pamiętaj, obywatelu, że pożyczając państwu swoje pieniądze, wspierasz jego podwaliny, a sobie przez lokatę oszczędności w pożyczce — zapewnisz lepszy los.

Kto chce się utrzymać na jakim takim poziomie w dzisiejszej walce o byt, musi się imać współczesnej broni, która polega na pracy i oszczędności.

„Narody, które nie umieją pracować i oszczędzać, muszą zniknąć z powierzchni ziemi“ — pisał ekonomista francuski.

Wykupując w całości Pożyczkę Złota naród polski zaświadczy przed światem, iż troszczy się o przyszłość swego państwa i rozwój niezależnego życia ekonomicznego.

PODEJRZANY OSOBNIK.

Władze policyjne zaarrestowały w restauracji „Europa“ podejrzanego osobnika legitymującego się jako Grzegorz Orłowski. Przystąpił jednak do muru Orłowski przyznał się, że nie jest to jego prawdziwe nazwisko, nazywa się bowiem Wejł.

ZADANIA DOROZKARZY.

Dowiadujemy się, że w związku wzrastającą drożyzną, dorożkarze kaliscy wnieśli do magistratu żądanie, by im stosownie do wzrastającej drożyzny podwyższono stawki za kurs.

Z SALI STOW. RZEMIEŚLNIKOW.

Staraniem uczniów gimnazjum męskiego odbyło się w niedzielę przedstawienie na które złożyły się dwie jednoaktówki pt. „Consilium Facultatis“ i Lita et Compagnie, oraz deklamacje monologi i Jaz-Band. W komedji Consilium Facultatis, wyróżnili się: kol. Liszewski w roli Kaspra Bolbeckiego, kol. Rostropowicz oraz kol. Kryszak w roli Walusia. Całość czyniła bardzo miłe wrażenie — doskonale wywiązały się ze swych ról pp. Nowakowska, Jerchlówna i Milińska. Deklamacje wypowiedziane przez p. Wł. Rostropowicza stanowiły czołwieczoru nie też dziwne go, że p. R. zbierał częste zasłużone oklaski. Również bardzo dobrze wypadła druga komedja Lita et Compagnie, w której wyróżniała się swą doskonałą grą p. Kraucka oraz kolega Jezewski.

Całkowity dochód przeznaczony został na rzecz Bratniej Pomocy.

PRZYŁAPANIE ZŁODZIEI KOLEJOWYCH.

Częste i śmiałe kradzieże towarów na stacji kolejowej w Kaliszu spowodowały nasze władze policyjne do energicznych poszukiwań za nieuchwytnymi i śmiałymi złodziejami, które w końcu dały wynik zadawalający, gdyż osadzono pod kluczem Stefana Snjegułę lat 28, posiadającego dom obok kolei, Antoniego Piotrowskiego lat 19, służący Snjeguły, Stanisława Cieślaka lat 20, Alfreda Sucheckiego lat 17 i Siergieja Burdji, ukaińca, mieszkającego na wolności.

Szajka ta od pół roku systematycznie trudniła się kradzieżką węglą z odkrytych wagonów, a ośmielona powodzeniem dobierała się do wagonów krytych zrywając z nich plomby. W ten sposób utworzono wagon naładowany mąką, a przeznaczony do Wjlna i skradziono z niego dwa worki mąki wartości 140,000 mk., następnie zerwano z wagonu plombę przysłanego przez warszawski Syndykat Rolniczy dla kaliskiego Syndykatu Rolniczego i skradziono z niego części motorowe. Z innego znów wagonu przysłanego przez firmę Jz-

debski z Warszawy dla pani K. Doruchowskiej skradziono 61 sztuk porcelany wartości milion marek. Ostatnia kradzież nie była jednak szczęśliwą, gdyż amatorów cudzej własności zaprowadziła pod klucz.

Oprócz wyżej wymienionych został przychwycony na goścącym uczynku kradzieży węgla z wagonu niejaki Bronisław Mieżyński, lat 16, zamieszkały przy ul. Lipowej.

KRADZIEŻ W POCZEKALNI KOLEJOWEJ.

Niejaki Ignacy Szweleński murarz z miasta Łodzi oczekując w bufecie 3. klasy na pociąg znużony zasnął, a gdy się przebudził spostrzegł że wyciągnięto mu z kieszeni 17,200 mk., oraz parę męskich kamazy, które trzymał pod pachą.

NA GORACYM UCZYNKU.

Niejaki Teodor Olejniczak z Ogrodów, karany już za kradzież, a będący na wolności z powodu zawieszenia kary, został ponownie schwytany w chwili gdy skradł z koszyka Marji Laksander butelkę wódki.

OBWIESZCZENIE.

Do rejestru handlowego, działu B. Sądu Okręgowego w Kaliszu wciągnięto dnia 1 sierpnia 1922 roku pod Nr. 43 następującą firmę: „F. Dzierżawski i S-ka“ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kaliszu z siedzibą w Kaliszu przy ulicy Aleja Józefiny Nr. 12. Przedmiotem spółki jest zakup i sprzedaż ziemiopłodów, oraz wszelkich towarów, jak również kupno i sprzedaż komisowa i wykonywanie czynności przedstawicielstwa innych przedsiębiorstw osób prywatnych. Wspólnikami są: 1) Janusz Dzierżawski, zamieszkały w Kaliszu, 2) Feliks Dzierżawski, zamieszkały w Noskowie, powiecie Kaliskim, 3) Feliks Karśnicki, zamieszkały w Majkowie, 4) Ignacy Łaszczyński, zamieszkały w Sulisławicach, powiatu Kaliskiego. Kapitał zakładowy całkowicie wpłacony wynosi 500000 marek, podzielonych na 500 udziałów po 10000 marek każdy, z których posiadają: 1) Feliks Dzierżawski 120 udziałów, 2) Feliks Karśnicki 180 udziałów, Janusz Dzierżawski 100 udziałów i Ign. Łaszczyński 100 udz. Zarządca jest Feliks Dzierżawski. Wszelkie wychodzące od s-ki zobowiązania — weksle, indosy, czeki — podpisują pod stemplem firmy najmniej dwaj wspólnicy, wszelką zaś korespondencję i rachunki załatwia i podpisuje zarządca. Firma jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, zawartą na mocy aktu z dnia 20 marca 1922 roku za Nr. 331, sporządzonego przed notariuszem Wyganowskim w Kaliszu, do dnia 1 marca 1921 roku. Sąd Okręgowy jako rejestrowy w Kaliszu.

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

boję. Lekki spór powstał przy okurzeniu cacek porostawianych na półeczkach i stoliczkach. Pani Lecru uważała że należy używać ścierki. Hortensja zaś twierdziła że podczas swej długiej praktyki zawsze posługiwała się piórem.

Hortensja nie usuwa kurzu, który w ten sposób przenosi się tylko na inne przedmioty — rzekła pani domu.

Hortensja usłuchała, lecz dziwnie jakoś się uśmiechnęła. Pan Lecru, przechodzący przypadkowo przez pokój, spostrzegł uśmiech służącej i zamienił z żoną porozumiewawcze spojrzenie. Pani Lecru uważała za niezbędne pomówić z nią.

Moja droga, najlepiej zaraz, od pierwszego dnia wiedzieć czego się trzymać. Pan i ja, jesteśmy do brym; i wyrozumiałymi zwierzchnikami; nie jesteśmy bez wad mój Boże, któż ich niema?.. Pan jest zbyt żywy, ja jestem akuratna i wymagająca, Hortensja zaś o ile mi się zdaie, nie posiada dobrego charakteru..

Och, proszę pani, przeciwnie..

Tak, tak; zresztą wjem napewno; pan Pedelat mówił to memu mężowi.

Hortensja ze zdumieniem przełożyła szcztokę z ręką prawej do lewej i krzyknęła.

On to powiedział? Ach co za podłość.

Jakim tonem Hortensja protestuje! z urazą w głosie rzekła pani.

Przypuszczam bardzo, ale są rzeczy, których nie można słuchać spokojnie.

Nie wiem, czy znalazł by się ktoś jeszcze na świecie, co zdolny byłby znosić te męki, które ja przez tyle lat znosiłam! Nigdy z niczego niezadowolony; te uwagi, zwracane przy każdej sposobności i jakim niegrzecznym tonem.. Nieznośny dziwak, prztem tak wymagający! Pani rozumie ile jest w domu roboty, gdy nikogo się niema do pomocy. Pan Pedelat żądał, abym była przy snjadanju elegancko ubrana, gdyż nie znosi zaniechanja w stroju..

Gdy wychodziłam za sprawunkami, zawsze zbyt długo byłam poza domem.

Ja również nie lubię, gdy służąca urządza sobie za długie spacery.

A w nocy! do drugiej pałi światło i czytał w łóżku.

Cóż to Hortensji szkodziło?

Ciekawa jestem, coby pani na to powiedziała gdyby pan, w łóżku obok stojącym, pod protekstem że nie jest śpiący, czytywał do późnej nocy romanse.. pałi papierosy!..

Pani Lecru przybrała surową minę.

Jakto? Hortensja?.. pan Pedelat?.. Alfredzie bądź łaskaw podać mi portmonetkę zapłać tej osobie. Niech panna wie że my jesteśmy porządnymi ludźmi, rozumie panna, bardzo porządnymi i taka osoba w domu naszym przebywać nie może ani chwili..

Wyszła z pokoju, czerwona ze złości i wstydu. Gdy po kwadransie zajrzała do kuchni Hortensja siedziała w płaszczu i kapeluszu na swym kufrze, uderzając końcem parasola w podłogę.

Proszę, rzekła zjmno podając jej końcami palców, należność za jeden dzień.

Poczem, njezdolna do zapanowania nad swem oburzeniem, dodała: Czyż nie wstyd przyznawać się do podobnych rzeczy kobiecie zamężnej?

Teraz Hortensja wybuchła:

Zamężnej? Ja także jestem kobietą zamężną! Czternaście lat byłam żoną pana Pedelat, największego złoźnika, jakiego ziemia nosiła kiedykolwiek. I on śmie powiedzieć, że ja mam zły charakter, on który tak mi dokuczał, że ja wolałam rzucić dom i przyjąć posadę służącej. Ten nikczemnik nie chciał mi dać nawet świadectwa.

Ach! podłość ludzka njema granic!..

Pani Lecru patrzyła na nią zdumionym wzrokiem, wreszcie westchnęła:

To straszne.. szczerze pani współczuję.. Ależ cóż robić?.. Teraz, gdy wiem, kim pani jest, nie mogę przeczyć.. Rozumie pani mój chyb? Gdyby pani była na mojem miejscu..

Bez wątpienia szepnęła pani Pedelat, ciągnąc kufer.

Pozwól pani że będę jej pomocny, rzekł pan Lecru, zbliżając się do niej.

Ale pani Lecru zatrzasnęła ze złością drzwi i ostro powiedziała do męża;

Czyś oszalał? Chcesz aby sąsiedzi śmiali się z ciebie że znosisz ze schodów pakunki służących?..

(Tłumaczył C.J.)

Zacpatrzeń w dostateczne ilości Cukru białego

— pochodzącego z cukrowni województw:
Poznańskiego i Pomorskiego, ofiarujemy go
do natychmiastowej dostawy i ładunkach
wagonowych

**Bank Cukrownictwa Tow. Akc.
w Poznaniu.** Uwzględniamy tylko piśmienne
zamówienia. 3154

Dla dogodności klientów zaopatrzyłem swój
skład na sezon zimowy w najlepsze gatunki różnego rodzaju

FUTRA

2752 męskie i damskie.

Przyjmuję wszelkie roboty w zakres kuźnictwa wchodzące,
oraz reperacje. — Robię zmiany, kupuję różne skóry surowe
oraz używane futra. — Płacę najwyższe ceny.

Firma egzystuje od roku 1894. Z poważaniem **Józef Bigeleisen,**
Browarna 3, oficyna, II p. Tel. 159

Oszczędność!

PRACOWNIA KRAWATÓW przy ul.
Wiejskiej 17, robi nowe i przerabia naj-
nowszych fasonów męskie i damskie
krawaty.

Zginęło

świadczenie IV kategorii wyda-
ne przez Izbę Skarbową w Ka-
liszu na handel pierzem, króli-
czymi i innymi skórkami na
imię Jana Boratyńskiego. 3168

Samotny

GORZELANY

potrzebny od 1-go Grudnia.
Zgłoszenia do Dom. Gosła-
wice p. Konin. 3153

Kalendarze

Marjańskie i inne oraz
ścienne i kieszonkowe
do nabycia u Parczyńskiego,
ul. Parkowa 9. 3141

Zginął weksel

płatny dnia 21 XI 1922 r. na
sumę 53.000 mk. wystawiony
przez J. M. S. Heszberga żyro-
wany przez A. Rublanieckiego
Zaznacza się, że w obcych rękach
bezwartości. 3150

Przedzalnice

małe maszyny do lnu i
małe gremple do wełny
wykonuje fabryka maszyn
w Warszawie ul. Wilcza,
2. Inż. W. ŻÓRAWSKI. 3050.

Choroby żołądka, ki-
szek, nerek, obstruk-
cje, hemerojdy i t. p.
radikalnie leczą
**SZWAJCARSKIE
GORZKIE ZIOŁA**
Dr. Bauera — oryginalne z
marką „Kogut”. Sprzedają
apteki i składy apteczne- 1922

Demonstrator

potrzebny do kina.
Wiadomość: ul. Kościuszkow-
ska 45 Biuro Stefańskiego.
3167

ZAGINEŁA

9-cio miesięczna suka duże
rasy wilczek, przed dwa-
ma tygodniami. Uprasza się
o odprowadzenie, lub wskaza-
nie gdzie się znajduje, za wy-
nagrodzeniem, ul. Szopena 9.

Sprzedaż domów

prywatnych i handlowych, mły-
nów, majątków ziemskich, po-
średniczy na Pomorzu
A. M. Makowski TCZEWA
ulica Strzelecka 5, tel. 9. 2886

PALMA-KAUCZUK

(Sp. z ogr. odpow.)
Skład fabryczny: POZNAŃ, Kanałowa 18, tel. 60-16

Dla handlarzy i odsprzedających!

100 pocztówek gwiazdkowych i noworocznych lepszych 2900 mk. alen-
darze Maryjańskie i książki do nabożeństwa po orgin. cenach, papier list,
w teczkach i kasetkach i wiele innych artykuł. piśmienn. tanio.
Księgarnia Wydawnicza Polska POZNAŃ, Ratajczaka II a. 1103

PORTREBKI PORTFELE

Najtańsze źródło zakupów
P. STIFT - WIEJSKA 5.
Sprzedaż w mieszkaniu.

Platery

FRAGETA, NORBLINA,
HENNEBERGA.

Polerownik wykwalifi-
kowany
i **Stroiciel-Korektor**
do fortepianów i pianin
poszukiwany zaraz.

Wiadomość: ŁÓDŹ, ul. Mo-
nuszki 2, Skład Forte-pianów.
3155

DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ”

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Najstarsza drukarnia w Kaliszu!

Największy zakład graficzny w ziemi Kaliskiej!

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej.
Dziela, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy
gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. 3/3
Kompletnie nowy asortyment oszkiełek najnowszych kroj. 3/3 Własna introligatorynia.
Maszyny pospieszne poruszane elektrycznością. Maszynki secerskie. Sterotypownia.

TANNO — ŁADNIE — SZYBKO i DOKŁADNIE.